

**Мій спогад
про шкільну працю у Гіжицьку**

Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Janusza Korczaka w Giżycku była dla mnie drugim domem. Правда – чи фальш ?

Так – щира правда. Тут, у Міжшкільному пункті навчання української мови та релігії, я активно вчителювала майже 20 років. Від 1 вересня 2013 року є нові вчителі і Пункт навчання продовжує свою діяльність. Добрий час на спогади ...

Свою розповідь починаю від кінця:

Те, що наші діти вчилися, а ми працювали в польській Школі і те, що в одній великій мазурській Школі функціонували дві національні культури - мало свої плюси для учнів та української громади взагалі. Але була також друга сторона: хоч була величезна мобілізація наших учнів, батьків та вчителів і результати були гарні, а навіть досить добрі, то все ж таки не були *ідеальні* - а таких очікувалося в нашій громаді. Але, будьмо чесні - як можна сподіватися, що всі учні досконало вивчать українську мову, коли не було в Польщі підручників для школярів з Пунктів, не було програм навчання, методичних посібників для вчителів, а наші уроки для дітей відбувалися вечорами і учень повертався додому о год. 20.00. Як можна було бути зразковим Пунктом на мапі українського шкільництва в Польщі, коли Дирекція ніколи не пропонувала грошей на наші шкільні заходи, не мали ми фінансової допомоги на кожен рік, от хоча б з субвенції? Я чула тільки слова: „*Pieniędzy nie ma!*”

А все ж таки ми були модерним Пунктом, одним з найбільших і найактивніших в Польщі.

Може якийсь учень чогось не довчивсь, може щось забув або спізнився... Але були і такі учні, які завжди (протягом цілого циклу навчання) мали найвищі оцінки і найкращі досягнення. Я добре знала, що наші школярі дуже люблять свою рідну мову та культуру.

Так, мали ми не тільки успіхи, але і проблеми. Подібні проблеми до наших були в цілій Польщі. Попри ті всякі небажані негаразди, багато доброго і корисного у нас зроблено. Ми – вчителі української мови, музики та релігії зробили стільки, скільки в тому часі могли ...

Іноземну мову, а перш за все рідну, можна вивчити дуже швидко. А тут – ходив учень до Пункту навчання 8 років, а з колегами та батьками далі розмовляє польською. *Що це за диво ? Як його вчили ?* - запитає хтось. Так, знаємо відповіді на ці запитання. Їх багато. Шкода, що деякі батьки цього не зрозуміли, коли ми старалися пояснювати на батьківських зборах. Час від

часу можна було почути в Гіжицьку більш менш такі слова: «*Ми хочемо, щоб наші діти українською розмовляли, щоб наші діти гарно виступали, щоб наші діти їздили і Україну пізнавали*».

Як би там не було, можна загально сказати, що ми – вчителі, учні та батьки вважали себе людьми успішними. Бо разом вдавалося нам робити великі діла. В тому часі, в тому місці – відважно йшли вперед.

Тепер у мене інша праця, інші завдання ...

*

Міжшкільний пункт навчання української мови та греко – католицької релігії в Гіжицьку (*Międzyszkolny Zespół Nauczania Języka Ukraińskiego i Religii Greckokatolickiej*) офіційно діє в польській Початковій школі № 7 від 16 листопада 1992 року. В 2012 р. святкували Ювілей 20 - ліття. А кілька років пізніше, Ювілей 25 – ліття.

«Пункт» - це в нашому випадку назва міцно неадекватна, бо мали ми кожного року не кілька, а кількадесятеро дітей. Я завжди вважала, що у нас не Пункт – а Школа Української Мови. Але в цьому своєму спогаді, все ж таки, буду вживати назву «Пункт», бо так говорять батьки та всі українці в Гіжицьку і околицях. Так говорять в Польщі.

Отже, діяльність нашого Пункту навчання української мови та релігії починалася за Директора Зигмунта Гури. Пізніше Директором Школи, в якій діє Пункт, був Едвард Вашак.

У вересні 2013 року своє Директорування почала Катажина Банах. Час біжить...

Я тішилась, що наш Пункт навчання діє власне в Початковій школі № 7. Це велика європейська школа, гарна, динамічна, модерна... Всебічний розвиток учнів та успіхи в навчанні, це для всіх вчителів – важливий пріоритет. А як мені там працювалося? З перспективи часу треба сказати, що дуже добре. Але були теж важкі моменти. Було легко і нелегко водночас. Однозначної відповіді не дам.

Офіційне відкриття Пункту було ініціативою та прагненням представників української громади з Гіжицька та батьків, які мали щире бажання, щоб їхні діти навчалися своєї рідної мови в Школі.

Першою вчителькою української мови в Початковій школі № 7 була Жанна Остжинська (філолог, випускниця Київського університету), яка працювала півтора року. Вона виконувала свої обов'язки з радістю та великою заангажованістю. Наш Пункт вона почала розвивати на сильному фундаменті – любові до учнів, пошані до батьків та всього рідного.

Я прийшла до праці в Гіжицькому пункті навчання після закінчення української філології в Варшавському університеті в лютому 1994 р. Працюю

в школі запропонували мені представники духовенства та української громади з Гіжицька, бо п. Жанна виїжджала до Кракова. У вересні 1994 року до нашого педагогічного гона приєдналася вчителька з досвідом - Ірина Патра (після Варшавської україністики), яка кілька років була також методичним дорадником української мови в Сувальському воєвідстві. В Пункті працювала вона понад 10 років. В 2005 році працю в нашому Пункті почав Роман Рапіта з Круклянок – вчитель української музики (помер 19 грудня 2017 року). Короткий час вчителювали також Марія Грох, Ярослава Оринчак, Наталія Мурин та Івона Марчиха. Тепер новими вчительками української мови є Анна Филяк - випускниця Ольштинської україністики та Мирослава Хоховська, яка також закінчила українську філологію в Вармінсько – Мазурському університеті в Ольштині. Сестер було багато. Найдовше катехезу вели с. Наталія Маціна та с. Олена Манькут.

Головною метою Пункту навчання в Гіжицьку завжди були: високоякісне навчання української мови, багата україністична освіта (мова, література, історія, музика, традиція, культура), навчання греко - католицької релігії та виховання в дусі наших християнських і найкращих патріотичних цінностей, підтри-мування національної тотожності та розвиток дружніх відносин в Школі та місті.

Коли я працювала, в Міжшкільному пункті вчилися діти всіх класів Початкової школи, а після реформи освіти - Початкової школи та Гімназії. Пригадую, що в деяких роках на українську мову, музику та релігію прибували наші учні, навіть з 13 польських шкіл Гіжицька та околиць. Не було легко скласти наш план уроків. Діти з різних шкіл, а ще додатково хочуть вони ходити на приватні уроки англійської мови, на музику, чи тренінги до спортивних клубів. У кожного свій розклад занять. А ще тут ми – зі своєю рідною українською мовою. Це все треба було якось поєднати.

Вчилися у нас діти з родин українських та польсько – українських. На уроки рідної мови приходили діти з родин греко – католицьких, православних та інших віросповідань.

Уроки української мови, релігії та української музики відбувались переважно вечірньою порою: 16.00 – 19.15. Ті з учнів, які мешкали близько Школи – прибували на уроки пішки. Багато дітей довозили батьки власними авто, особливо малят, а також тих учнів, які мешкали кілька чи кільканадцять кілометрів від Гіжицька.

Наші заняття української мови та релігії відбувались у класах, де вдень велись уроки польської релігії – це класи: 04 і 02. Уроки української музики проходили в класі, де стояло піаніно. Вчителі мали право вести уроки в тому класі на терені Школи, який в даний момент був потрібний з огляду на дидактичну базу.

Для потреб нашого Пункту Дирекція запропонувала невелике приміщення, в якому, після шкільного ремонту, ми організували гостинну

кімнату, - містилася там наша українська бібліотека та зберігалися дидактичні матеріали, магнітофон тощо.

Можна було там сісти, порозмовляти, чи підготуватись до уроків. З цієї кімнати користали також польські катехети.

Коли наш Пункт починав офіційно свою діяльність, навчалось 47 дітей. Коли святкували 5 – ліття, учнів було 86. На 10 – ліття українських школярів було вже 103. Ювілей 20 – ліття Пункту в 2012 р. святкувало 75 учнів.

Можна сказати, що Пункт навчання української мови та релігії в Гіжицьку був одним з кращих. Відзначався він цікавою, різноманітною та багатогою офертою навчання та організаційно - творчою ініціативою. Дуже важливими, крім уроків рідної мови та релігії, були уроки музики, де під керівництвом вчителя Романа Рапіти, учні вчилися співати та грати на гітарах, сопілках, мандолінах, акордеоні ... Пан Роман помагав нам - вчителям української мови та релігії готувати концерти та інші артистичні програми. Учні декламували, співали, самі грали на різних інструментах.

На уроках школярі користали з підручників, виданих у Польщі, допоміжної літератури виданої в Україні та Канаді, а також мали спеціальну оферту дидактичних матеріалів, які опрацювали ми, їхні вчителі. Всі добре знаємо, що в той час не опубліковано ще підручників української мови для Пунктів навчання. Треба було писати дуже добрі плани на кожний семестр, щоб уроки можна було вести на високому рівні. Учні часто мене питали: *«Прошу пані, чому ми не маємо таких підручників, як з англійської мови?»*

У 2001 році вдалося мені написати і опублікувати програму навчання української мови для Пунктів в Польщі: *«Будьмо!»* Вона була затверджена Міністерством Національної Едукації (DKW – 4014 – 153/ 00). Програму видало видавництво «Тирса» з Варшави. Ми, вчителі, працювали на основі цієї програми. Знаю, що користали з неї також колеги – вчителі в інших Пунктах навчання української мови на терені Польщі.

Від вересня 2000 р. при нашому Пункті навчання діяв *Zespół Samokształceniowy Nauczycieli Języka Ukraińskiego i Religii Grecko- katolickiej*. Вчителі творчо і організаційно об'єднані, гарно і успішно співпрацювали з собою в сферах дидактики, виховання, організаційних заходів, а також займалися самоосвітою. Щорічно, у вересні, ми складали календар організаційних заходів для учнів, робили дидактичні, артистичні та виховні плани, які мали бути виконані. Разом ми реалізували цікаві проекти. Кілька років головою цього самоосвітнього колективу була Ірина Патра, а після неї, близько 10 років цю функцію виконувала я.

При Пункті діяв Батьківський комітет – голова, секретар та скарбник, які успішно співпрацювали з вчителями, а бувало – мали також критичні зауваження. Ми завжди старалися уважно вислухати їх і дійти до якогось порозуміння.

Великою активністю та заангажуванням відзначалися майже всі батьки наших учнів. Допомогали порадою, працею, а навіть фінансово. Важливо, що батьки тої чи іншої професії могли допомогти нам як фахівці. Дуже цінною була така поміч.

Рішенням Дирекції, вчителі Пункту мали обов'язок проводити протягом року Батьківські збори (мінімум 4 рази), а також кожного тижня відбувати чергування - індивідуальні зустрічі з батьками.

В Пункті відбувалася також постійна співпраця з церквою, структурами ОУП, методичними дорадниками, центрами культури та іншими особами і осередками.

Наш Пункт вів свою хроніку, де ми, у співпраці зі своїми школярами, вміщували фотографії та розповіді про шкільні події. Вдалося нам підготувати 6 кольорових томів.

З нашими учнями зустрічалися українські громадські лідери, вчителі з інших міст, директори, артисти, журналісти (преси, радіо і телебачення), духовенство, науковці та інші. На запрошення вчителів приїхали до Пункту і виголосили доповідь: проф. Василь Назарук з Варшави та проф. Омелян Вішка з Торуня. Одного разу, на урочистий початок шкільного року завітав до нас проф. Михайло Лесів з дружиною Марією.

Учні з Гіжицька мали також нагоду пізнавати Україну. Багато школярів побували в українському Дубні (місто побратим), деякі відпочивали в Криму. Вже в 1995 р. наші учні брали участь в Міжнародній школі україністики у Львові. В 2001 р. найстарші школярі були учасниками Міжнародної школи україністики в Києві, при Національній Академії Наук України. Гіжицькі учні разом з колегами з Ольштина та студентами з Європи мали тоді нагоду слухати лекції професорів у Київському університеті та подорожувати по Україні. Наші школярі їздили також до Львова та інших міст зі своїми батьками, під час вакаційного дозвілля.

Пункт навчання української мови та релігії в Гіжицьку був ініціатором та організатором артистичних заходів воєвідського та регіонального масштабу. До Початкової школи № 7 з'їжджалися учні з вчителями з різних місцевостей воєвідства, щоб разом співати, танцювати, декламувати вірші, бавитися... Великі, регіональні імпрези для учнів ми організували не тільки в Школі (Андрійки), але також в кінотеатрі «Фаля» (концерти, культурні свята) та Гіжицькому осередку культури (фестиваль, бал - маскарад).

Вже на початку своєї діяльності, в 1995 році, Пункт був організатором воєвідського «Декламаторського конкурсу сучасної української поезії». В 1996 році ми, вчителі української мови, зорганізували перше воєвідське «Свято дитячої творчості» (ідею свята і назву запропонувала Ірина Патра). На цей артистичний захід прибуло кількасот учнів з регіону, щоб виступати на сцені з піснею, віршами, танцями та театриком. Кілька разів це воєвідське Свято організували ми, як вчительки Пункту. Тепер організовує його Мазурський відділ ОУП.

Дуже успішною ініціативою був також регіональний конкурс з української мови: Диктант «Рідне Слово», який відбувся тільки раз. В Початковій школі № 7 взяли в ньому участь учні 5 - тих класів з міст та сіл двох повітів: нашого - Гіжицького та Венгожевського.

Вчителі української мови, релігії та музики отримували запрошення від нашої Дирекції та польських вчителів брати участь у шкільних заходах. Я, як вчителька української мови мала честь провести гостинно 4 уроки історії в польських класах, де розповідала про наш Пункт навчання, українців в Польщі, та й взагалі про Україну. Українські діти кілька разів співали на «Festiwalu Piosenki Europejskiej», який організували вчителі англійської мови. Учні з Пункту брали також участь в «Sejmie Dzieci Szkoły Podstawowej Nr 7», який організувала Дирекція.

Від самого початку існування Пункту організувалися урочисті Апелі на початок та закінчення шкільного року. Учні прибували в вишиваних сорочках. На це свято приходили також батьки, запрошені гості (отці, представники Гуртка і Відділу ОУП та інші) і звичайно - Дирекція Початкової школи № 7. Апелю організували вчителі. Виконувався урочисто Гімн України, в залі були поставлені три великі прапори: польський, український та Європейського Союзу. Під час Апелю на закінчення року вчитель української мови розказував про цілорічну працю дітей, цікаві успіхи та інші справи. Всі учні отримували гарні, опечатані посвідки з оцінками, а найкращі - також нагороди. На кінець року учні давали також короткий концерт співаючи і граючи на інструментах.

Кожного року організовувались з участю дітей: Зустріч з Миколаєм, Вертеп та парафіяльний Святвечір. Кожного року учні відвідували з Колядою Dom Pomocy Społecznej, брали участь в Регіональному перегляді коляд та вертепів. Сестри - катехитки готували дітей до цих заходів дуже гарно. Організували ми також «Маланочки» для учнів з почастунком та конкурсами. Молодь гімназійних класів їздила з вчителем української мови до Гурова Ілавецького на Воєвідський з'їзд гімназистів.

Весна – це був час концертів: вшанування пам'яті Тараса Шевченка, урочистий День мами та релігійна подія: урочисте Святе Причастя. Весною, разом з Мазурським Відділом ОУП ми організували згаданий вже радісний фестиваль : «Свято дитячої творчості», на яке прибували молоді артисти з Мазурського регіону та запрошені ансамблі з України.

Коли починався червень, діти чекали на рейси кораблем по гіжицькому озері. Можна було тоді гарно відпочити на природі, поласувати морозивом та поспівати українських пісень. Часом ми планували якесь вогнище. Також в червні наші учні розважалися під час Дня дитини, святі регіонального масштабу.

Від 1998 року учні старших класів редагували свою газетку «Червона Калина», яку продавали успішно після недільної Служби Божої.

Ми, вчителі, продовжували акцію «Школярник», яка мала на меті організацію фінансової та дидактичної допомоги на потреби учнів та діяльність Пункту.

Кожного року учні брали участь в багатьох релігійних регіональних та загальнопольських конкурсах – пластичних, біблійного знання та інших, де досягали дуже гарних успіхів. Завдяки сестрам, виступали також з артистичною програмою на Архиєпархіяльному Перегляді релігійної творчості в Гурові Ілавецькому. Учні брали участь в майстер - класах писання ікон, писання писанок та малювання на склі, які вела с. Олена Манькут.

Учні з нашого Пункту час від часу публікували свої праці чи статті в «Світанку». Дуже любили приходити з батьками на Дні української культури, які організував Гурток Об'єднання над гіжицьким озером. Любителі церковного мистецтва відвідували також Міжнародні концерти церковної музики, які організував Мазурський відділ ОУП.

Варто також пригадати виїзди учнів на Дні українського театру до Ольштина, зустріч з Любою П'ятночко – авторкою книжки для дітей «Ходить котик по лавочці», мовознавчу акцію «О, яка чудова українська мова!». Учні з нашого Пункту – в більшості дівчата, кілька разів виступили в ролі хору співаючи Службу Божу. Важливою подією з участю учнів були Центральні святкування 75 річниці Голодомору, які проходили в Гіжицьку. Учні виступали також на Воевідському фестивалі в Бартошицях «Я і малий театр».

Кілька років, з ініціативи Дирекції проводився у нас своєрідний екзамен для учнів, якого результати ми обговорювали в червні на Педагогічній раді, а саме : «Badanie techniki czytania ze zrozumieniem». Результати цього екзамену з української мови ми аналізували в детальних рапортах.

У грудні 2012 року (я тоді була у відпустці) Пункт навчання української мови святкував урочистий Ювілей 20 - ліття діяльності. Крім ювілейної - артистичної програми, доповідей, спогадів, була нагода подивитися мультимедійну презентацію про долю нашого Пункту. Комп'ютерною технікою показано життя та діяльність учнів, вчителів та різні події з всіх останніх 20 років, а також часу, коли офіційного Пункту ще не було, а дидактична та виховна робота в Гіжицьку інтенсивно відбувалися. Цей Ювілей зорганізувала вчителька Анна Филяк у співпраці з колегами – вчителями, волонтерами, учнями та батьками.

Деякі випускники нашого Пункту навчання вчилися в українському Ліцеї в Гурові Ілавецькому. Знаю, що також, по одній особі в рідному Перемишлі та Лігниці. Однак найбільшою популярністю серед нашої молоді тішився польський Загальноосвітній ліцей № 1 в Гіжицьку. Учні завжди мені казали, що в цьому Ліцеї дуже високий рівень навчання і варто вчитися там. Тому і йшли туди.

Багато випускників Пункту вчилось та вчиться в дуже добрих Університетах, Академіях та в Політехнічних інститутах.

Наша молодь (випускники Пункту навчання) студіювала і студіює на різноманітних факультетах: медичних, гуманістичних, економічних, технічних, артистичних, музичних та педагогічних.

Деякі з наших учнів вже успішно працюють, а навіть займають директорські посади та займаються громадською і волонтерською діяльністю.

Дочекались ми такого часу, що колишні учні гіжицького Пункту навчання приводили до нас на навчання рідної мови своїх дітей. Це велика радість для вчителів. Всі зрозуміли - любов до рідного передається вже наступному поколінню.

Коли Пункт навчання починав свою діяльність – навчання велося в 4 групах. Були тоді об'єднані класи. Після кількох років праці вдалося нам - вчителям всі класи розділити. І так, в гіжицькому Пункті навчання кожен клас працював окремо. Це було дуже корисно для учнів, вчителів та й професійної дидактики і методики взагалі.

У вересні 2012 р., напередодні Ювілею 20 – ліття Директор Початкової школи № 7 - Едвард Вашак, зробив «неабиякий сюрприз» для вчителів та групи 75 дітей. Забирав нам 3 години української мови та 6 годин греко – католицької релігії. Наказав, деякі класи получити в пари. Його план був окрутний, а аргументація несправедлива: *«Mało dzieci w Punkcie, małe klasy, nie ma pieniędzy, kryzys, wszędzie łączy się klasy - u nas też tak można»*. Вчителі не знали, чи мають Ювілей святкувати, чи сісти і сумувати. Вирішено святкувати, бо успіхів назбиралося багато.

Директор Школи забирав для Пункту 9 годин. Що його підкусило ? Чи охота на експеримент ? Невже те, що досягнуто для Пункту, українських дітей, Початкової школи № 7, громади та міста не мало для нього ніякого значення ? Якщо в якомусь класі було небагато учнів, чи Директорська конструктивна поміч була неможливою ? Директор повинен був допомогти знайти нових учнів, якщо вважав що число 75 школярів, це для нього замало. Тим більше, що вчителі та представники української громади робили все що можна, аби уникнути лучення класів, всі ми хотіли, щоб праця дидактична велася на високому рівні. Ми добре знали, що малі класи мають право на існування. Допускали це державні закони.

Ми (вчителі, Батьківський Комітет, отець парох, Гіжицький гурток і Мазурський відділ ОУП) не погодилися на таку Директорську «реформу». Почалася коротка, але дуже інтенсивна боротьба за свої права – письма, документи, телефони, е - мейлі, зустрічі. Вдалося. Правда була по нашому боці. Те, що нам забрали, мусіли віддати.

Наш Пункт навчання працює в польській Школі, тому ясна справа, що і мав Директора. Так, мав і має. Але в дійсності було трохи складніше, ніж можна собі уявити. То вчителі мусіли бути фронтменами свого великого Пункту навчання. Вчителі були відповідальні перш за все за питання – *бути чи не бути нашому Пунктові навчання*, відповідальні були за рівень навчання та організаційну і виховну роботу. Ми, вчителі мали досить багато

свободи в плануванні своєї праці, але перш за все величезну відповідальність. То не Директор *обривав* від батьків, чи гуртка / відділу ОУП, коли щось - десь – комусь не сподобалось. В уяві тих, хто так охоче оцінював діяльність Пункту, то вчитель відповідав за всі негаразди. *А директор - то директор. Бо він директор.* Власне так думалося в нашій українській громаді ... Найкраще було тоді, коли появлялися у нас великі успіхи. Тоді тішилися всі – не тільки учні, батьки та вчителі, але перш за все Дирекція. Тоді наші сили відроджувалися і ми мали нове натхнення до дальшої праці і співпраці.

У першому році своєї праці я щиро вважала, що вчитель має вчити, а всім іншим – керівничими справами, фінансуванням, чи набором нових учнів повинна займатися Дирекція школи. Так, як це є, наприклад, в Ліцеї в Гурові. Однак життя казало зрозуміти іншу правдоньку. Вчитель сам мусів навчитися бути добрим керманичем.

А ще – треба було бути добрим візіонером, передбачати, що з нами буде за рік - два, десять років ... Колись я в дуже важливій справі, звернулася до тодішнього Директора Едварда Вашака про організаційно – фінансову допомогу для Пункту навчання. Директор, вислухавши мене в своєму кабінеті, вигукнув голосно і ніби гумористично:

«Czego ty ode mnie chcesz ? Macie przecież Sycza, czemu on ci nie pomoże» ?

Тепер у мене інші завдання. Хоча я вже не працюю в Школі, своє життя зв'язала з освітою. Я вдячна долі, що могла успішно працювати в гіжицькому Пункті навчання української мови та релігії. Це була тзв. «глибока вода», але може власне тому можна було багато навчитись і ці знання переказати іншим.

Моїм педагогічним пріоритетом завжди було те, щоб наших дітей вчити читати, писати, розмовляти, щоб вчити їх любити Рідну Мову та Україну. Сьогодні хочеться подякувати всім моїм учням, колегам – вчителям, батькам, сестрам, священикам, парафіянам, активістам ОУП, волонтерам та всім тим, з ким я співпрацювала майже 20 років.

З усіх вчителів Пункту навчання в Гіжицьку, я працювала найдовше. Багато років була я єдиним вчителем української мови і опікувалася щороку групою майже 80 учнів. Можна сказати, що ми мали не Пункт, а Школу в Школі ...

Добре знаю, що нашим українцям в Гіжицьку дуже залежало на тому, щоб їхній Пункт навчання української мови діяв якнайкраще. І я це відчувала цілий час ... Мала я підтримку з боку учнів, батьків моїх учнів, громади та парафії. Мала я гарну підтримку з боку друзів та колег – вчителів: Ірини Патра, Романа Рапіти, с. Наталії Маціна та інших сестер – катехиток. Від учнів та вчителів черпала я силу і відвагу до праці та співпраці.

Сьогодні хочеться подякувати також всім моїм шефам - Директорам та адміністрації Початкової школи № 7 за те, що все ж таки, гарно дбали про наших учнів, шанували наш спільний доробок та працю вчителів. Але хочу запитати :

Панове Директори, чому ви були для нас такі, аж страх ! вимогливі, а водночас такі скупі на державні гроші ?

Про те, як буде виглядати кожного року наша українська дидактика та виховна робота, ви добре знали. Ми – вчителі інформували вас про все на початку шкільного року. АЛЕ : чому ви ніколи особисто не питали нас у вересні, чи маємо якісь великі і цікаві організаційні плани в Пункті, які вимагають шкільної фінансової підтримки? А тільки очікували від нас, успішних результатів в навчанні та організаційних успіхів...

Так, ви любили жартувати, мали веселу вдачу. Того не забувається ... Було багато сердечних ситуацій. Ми досить часто бачилися і розмовляли. Разом працювали на педрадах. Є що згадувати ... Але, на мою думку, потрібні були ще робочі зустрічі: Дирекція – вчителі Пункту, на яких можна би було обговорити цілу стратегію нашої співпраці, діяльності та фінансування. Чи не так ?

І насамкінець : Як була нам потрібна якась конкретна поміч, наприклад, шкільний зал для проведення свята, прожектор, мікрофони, організація артистичного виступу наших дітей чи ансамблю з України, а також автобус на виїзд з учнями - ви швиденько давали свою згоду . І за це Вам велика подяка.

Міжшкільний пункт навчання української мови та греко – католицької релігії в Гіжицьку від 1 вересня 2013 року, вже без мене, працює далі.

Вчителями української мови в нашому Пункті навчання є тепер дві молоді пані, Анна Филяк та Мирослава Хоховська, які колись вчилися рідної мови в нашому Пункті, потім пішли до Ліцею в Гурові Ілавецькому, а далі, після матури - успішно закінчили Ольштинську україністику. І вернули на свої рідні пороги ...

*

Від Початкової школи № 7, а також Міжшкільного пункту навчання української мови та релігії в Гіжицьку я отримала дуже цінний професійний подарунок. Це досвід. Багатолітній досвід праці вчителя української мови у великій польській школі.

Вже після того, як я перейшла всі щаблі вчительського авансу, і отримала ступінь вчителя дипломованого, вирішила я своїм досвідом поділитися з колегами - вчителями в усій Польщі.

І так, у 2018 році я написала нову Програму навчання:

- «Наша мова калинова»... *Program nauczania języka ukraińskiego dla Szkolnych i Międzyszkolnych Zespołów Nauczania Języka Ukraińskiego w Polsce.*

А у 2019 році:

- *Projekt rozwoju Międzyszkolnych Zespołów Nauczania Języka Ukraińskiego w Polsce.*

Ці мої праці є опубліковані на Українському освітньому порталі в Польщі:
www.osvita.org.pl

Бажаю всім учням та вчителям: відваги – успіхів – щастя.

Будьте лицарями нової ери !

28 вересня 2019